

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М.Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

№ _____

На № 1449 від 01.07.2020

Народному депутату України
Батенку Т.І.

Шановний Тарасе Івановичу!

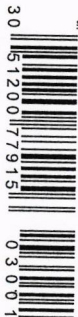
Міністерство охорони здоров'я України розглянуло Ваш депутатський запит від 01.07.2020 № 1449, оголошений на засіданні Верховної Ради України 3 липня 2020 року до листів комунального некомерційного підприємства Львівської обласної ради «Львівська обласна психіатрична лікарня «Заклад» від 01.06.2020 № 439 та від 01.06.2020 № 698 щодо фінансування та включення цього закладу до переліку спеціальних закладів з надання психіатричної допомоги зазначеного закладу та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до положень частини 1 статті 94 Кримінального кодексу України є такі види примусових заходів медичного характеру: надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку; госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги із звичайним наглядом; госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги з посиленням нагляду; госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги із суворим наглядом.

У той же час, згідно з положеннями частини 4 статті 503 Кримінального процесуального кодексу України примусові заходи медичного характеру застосовуються лише до осіб, які є суспільно небезпечними. Тобто будь-який вид примусових заходів медичного характеру, передбачений частиною 1 статті 94 Кримінального кодексу України, в тому числі і госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги із звичайним наглядом, може бути застосована лише до осіб, які є суспільно небезпечними.

Необхідні організаційні та правові засади застосування примусових заходів медичного характеру визначено Правилами застосування примусових заходів медичного характеру в спеціальному закладі з надання психіатричної допомоги, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31 серпня 2017 року № 992, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 20 листопада 2017 року за № 1408/31276 (далі – Правила).

Відповідно до положень пункту 3 Правил та пункту 21 Пояснень до Переліку закладів охорони здоров'я, затвердженого наказом Міністерства охорони

здоров'я України від 28 жовтня 2002 року № 385, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12 листопада 2002 року за № 892/7180, спеціальний заклад з надання психіатричної допомоги – заклад з надання психіатричної допомоги, в якому застосовуються всі стаціонарні види примусових заходів медичного характеру, передбачені Кримінальним кодексом України.

Враховуючи, що примусові заходи медичного характеру застосовуються лише до осіб, які є суспільно небезпечними, а метою їх застосування, крім лікування, є запобігання вчиненню суспільно небезпечних діянь, то Правила передбачають певну систему заходів безпеки, дотримання яких є обов'язковим, в тому числі і при виконанні судових рішень про застосування примусових заходів медичного характеру у виді госпіталізації до закладу з надання психіатричної допомоги із звичайним наглядом.

Враховуючи, що, відповідно до пункту д) частини 1 статті 6 Основ законодавства України про охорону здоров'я, кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає, крім іншого, вільний вибір закладу охорони здоров'я вибір конкретного спеціального закладу з надання психіатричної допомоги є правом пацієнта, до якого застосовано примусові заходи медичного характеру у виді госпіталізації до закладу з надання психіатричної допомоги із звичайним наглядом.

Крім того, Порядком та умовами надання у 2020 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2020 № 250, не визначено, що кошти спрямовуються на лікування пацієнтів, які проживають саме в області, де розташований спеціальний заклад з надання психіатричної допомоги.

Статтею 101 Бюджетного кодексу України визначено порядок проведення міжбюджетних трансфертів між місцевими бюджетами. Зокрема, умови надання субвенцій, зазначених у цій частині статті, визначаються відповідним договором сторін, якщо інше не встановлено Бюджетним кодексом України. Також відповідно до статті 93 Бюджетного кодексу України у разі необхідності місцева рада може передати кошти на здійснення окремих видатків місцевих бюджетів (у тому числі і для фінансування примусових заходів медичного характеру) іншій місцевій раді у вигляді міжбюджетного трансферту до відповідного місцевого бюджету. Передача коштів між місцевими бюджетами здійснюється на підставі рішень відповідних місцевих рад, прийнятих кожною із сторін, і укладеного договору.

Слід зазначити, що в 11 областях України немає спеціальних закладів з надання психіатричної допомоги, які б відповідали Правилам. Отже, включення закладів з надання психіатричної допомоги, які не відповідають вимогам Правил, до Переліку спеціальних закладів з надання психіатричної допомоги, затвердженого наказом МОЗ України від 20.03.2018 № 516, ставить під загрозу життя та здоров'я пацієнтів, які отримують психіатричну допомогу. Враховуючи вищевикладене, питання віднесення зазначеного у листі закладу до спеціальних закладів з надання психіатричної допомоги буде опрацьовано МОЗ України у встановленому законодавством порядку.

Стосовно фінансового забезпечення психіатричної служби повідомляємо, що сучасна українська система охорони психічного здоров'я в цілому успадкувала організаційну структуру, а також стратегію та практику радянської системи – з усіма її перевагами та недоліками. Ця система не зазнала істотних структурних змін після набуття Україною незалежності. Вона залишається переважно сфокусованою на біомедичних підходах, які реалізуються в основному в стаціонарних відділеннях психіатричних та наркологічних закладів охорони здоров'я. Зазначене зумовлює високий рівень інституціоналізації і відповідно – сегрегації та стигматизації осіб, що мають психічні розлади. До осіб з психічними та інтелектуальними порушеннями, які перебувають у конфлікті із законом, переважно застосовується система покарання, а не реабілітації та ресоціалізації. Недостатня увага приділяється профілактиці, психосоціальним методам, організації охорони психічного здоров'я на рівні первинної медичної допомоги, наданні психотерапевтичної допомоги, реабілітаційним заходам, а також службам охорони психічного здоров'я, які функціонують у територіальних громадах, недостатньо розвинуті амбулаторне раннє втручання на рівні територіальних громад та практика домашнього супроводу.

Надання стаціонарної психіатричної допомоги особам, які цього потребують, відбувається в рамках умов закупівлі медичних послуг за напрямом «Психіатрична допомога дорослим і дітям» відповідно до Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2020 році (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.02.2020 № 65.

Згідно з пунктом 7 Загальної частини Порядку, Національна служба здоров'я України (далі – НСЗУ) оплачує надані медичні послуги згідно з тарифами та коригувальними коефіцієнтами, визначеними в цьому Порядку, на підставі звітів про медичні послуги, що складаються в порядку, передбаченому Типовою формою договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року № 410, відповідно до укладеного договору в межах бюджетних асигнувань, визначених у плані асигнувань на відповідний період за відповідним напрямом.

Відповідно до пункту 88 Глави 18 Порядку, тариф на медичні послуги з надання психіатричної допомоги дорослим та дітям, передбачені специфікаціями, встановлюється як глобальна ставка на дев'ять місяців за готовність надати послуги з психіатричної допомоги, що розрахована на основі базової ставки на пролікований випадок, яка становить 7406,4 гривні, до якої застосовуються коригувальні коефіцієнти.

Умови закупівлі медичних послуг НСЗУ специфікують лише окремі важливі для виконання програми медичних гарантій складові надання медичної допомоги. Надавачі медичних послуг зобов'язані дотримуватись чинних нормативно-правових актів і надавати медичну допомогу пацієнтам відповідно до галузевих стандартів.

Слід зазначити, що постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 р. № 576 затверджено Порядок надання соціальних послуг особам з інвалідністю та особам похилого віку, які страждають на психічні розлади.

Повідомляємо, що Порядком та умовами надання у 2020 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2020 № 250 «Деякі питання надання у 2020 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я», передбачено спрямування субвенції, в тому числі на підтримку окремих закладів охорони здоров'я, які надають первинну, вторинну (спеціалізовану), третинну (високоспеціалізовану) та екстрену медичну допомогу за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення з метою недопущення виникнення заборгованості з виплати заробітної плати працівникам таких закладів та нарахувань на неї.

Разом з тим, з метою забезпечення фінансової спроможності закладів охорони здоров'я державної та комунальної форм власності в рамках реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2020 році, МОЗ України розробило проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2020 році», який передбачає кризову підтримку закладів охорони здоров'я державної та комунальної власності, які надають вторинну (спеціалізовану) та третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу, і в результаті укладення договорів з НСЗУ отримали фінансування, яке є меншим за медичну субвенцію I кварталу 2020 року.

Запровадження такої підтримки дає можливість закладам охорони здоров'я державної і комунальної форм власності протягом півроку здійснити адаптацію своєї роботи з метою отримання наступного року достатнього фінансування. Вищевказану постанову прийнято Урядом 19 червня 2020 року.

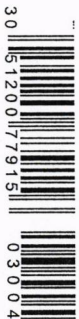
Заявника поінформовано окремим листом.

З повагою

Міністр

Максим СТЕПАНОВ

Кондратенко 2536967

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

153178

Кореспонденти Степанов М. В. Міністерство охорони здоров'я України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 25-01/20717/2-20 від 21.07.2020
Реєстр. № та дата реєстрації 116800 від 23.07.2020
Арк./прим. 4/1
Стислий зміст На № 11/10-1449 від 03.07.2020. Про розгляд депутатського запиту н. д. України Батенка Т.І.

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис